

Russische stralingscommissie oneens met de Gezondheidsraad.

Voorzitter Grigoriev: 'mobiele telefoons en basisstations vormen risico voor de gezondheid'

10 december 2005 - Volgens Yuri Grigoriev, voorzitter van de Russische commissie voor niet-ioniserende straling, zijn mobiele telefoons niet veilig. De voltallige commissie vindt bovendien dat de straling van antennes van basisstations een risico vormt voor de volksgezondheid. "De veiligheid van de Russische en de internationale bevolking kan onder de huidige omstandigheden niet worden gegarandeerd", aldus de commissie.

De RNCNIRP (Russische Nationale Commissie voor niet-ioniserende straling) stelt dat kinderen tot 16 jaar niet mobiel moeten bellen. Die mening wordt gedeeld door de afdeling biologie van de Russische Academie van Wetenschappen en de afdeling preventieve geneeskunde van de Russische Academie van Medische Wetenschappen. Volgens Grigoriev zijn veel wetenschappers het hiermee eens, echter slechts weinig politieke leiders.

Grigoriev sprak op 19 november op een congres over mobiele communicatie in Olten, Zwitserland. "De straling van de antennes van basisstations vormt een wezenlijke bijdrage aan de belasting van de hele bevolking. Het gehele lichaam van kinderen, teenagers, zwangere vrouwen, zieke mensen en gevoelige mensen wordt permanent blootgesteld, dag en nacht, voor de rest van hun leven", onderstreepte Grigoriev.

Functionele veranderingen.

"Op basis van onderzoek weten we dat het centraal zenuwstelsel, het immuunstelsel en het hormoonstelsel kritieke punten zijn bij de blootstelling aan deze straling. In de helft van alle onderzoeken zijn functionele veranderingen gevonden onder invloed van hoogfrequente elektromagnetische straling. Bij permanente straling zou accumulatie van effecten op kunnen treden, of een zwakke pathologie."

De huidige internationale grenswaarden zijn gebaseerd op kortdurende blootstelling aan een hoge stralingsdichtheid, maar niet op langdurige experimenten met lage dichtheden. Russische onderzoeken naar permanente blootstelling laten zien, dat groeiende organismen kwetsbaarder zijn dan volgroeide. Maar ook de Russische onderzoeken geven geen antwoord op de gevolgen van permanente blootstelling aan lage dichtheden.

Kuikens en kikkerharten.

Het aantal endocriene ziekten (van het hormoonstelsel) en immuunziekten bij teenagers in Rusland is sinds 1999 meer dan verviervoudigd, aldus Grigoriev. Het aantal tumoren is verdubbeld. Drieëneenhalf maal zoveel teenagers zijn invalide en het aantal zelfmoorden neemt toe. Volgens Grigoriev vertonen de statistieken internationaal dezelfde tendens. Het is niet uitgesloten dat de straling oorzaak is, mogelijk in combinatie met andere milieufactoren.

De Russische wetenschap beschouwt hoogfrequente stralingsziekte als een medische entiteit, een syndroom met neurologische en endocrinologische symptomen. Bij een kortdurende stralingsdichtheid van slechts een vijfde van de huidige grenswaarden in Nederland zijn niet-thermische effecten waargenomen. Grigoriev heeft onlangs ontdekt dat kuikens hun moeder niet herkennen en dat kikkerharten stoppen door kortdurende gepulste straling.

Wereldwijd experiment.

"De wereldbevolking is het object van een technisch experiment waarvan de gevolgen niet zijn te voorspellen. De wetenschap beschikt niet over het bewijs dat er geen risico zou zijn", zei Grigoriev in Zwitserland. Er zijn aanwijzingen voor het tegendeel. De effecten zijn klein, maar de invloed van de gezondheidstoestand van de bevolking (kinderen, ouderen, zwakkeren) is niet onderzocht. Ook de invloed van pulsering is niet uitgediept.

De ICNIRP (Internationale Commissie niet-ioniserende straling, een private organisatie in Duitsland die mede betaald wordt door en adviezen geeft aan de WHO en de ILO) heeft een ander standpunt dan de RNCNIRP. De ICNIRP erkent dat er een gebrek is aan wetenschappelijk onderzoek, zowel voor mobiele telefoons en kinderen als voor de gevolgen van effecten van permanente straling, maar vindt een waarschuwing overbodig.

Veel te druk.

Volgens Grigoriev zoekt de World Health Organisation (WHO) naar een compromis tussen de standpunten van beide commissies. De WHO lijkt echter weinig belang te hechten aan de mening van de RNCNIRP. Michael Repacholi, coördinator van het EMF-stralingsproject van de WHO (maar ook emeritus voorzitter van de ICNIRP), gevraagd naar de mening van de WHO over het Russische standpunt, schrijft: "We hebben het veel te druk om daarop te antwoorden."

Na aandringen, met als argument dat de media en het publiek een serieus antwoord behoren te krijgen, schrijft Gregory Hartl, communicatie-adviseur van de afdeling SDE (Sustainable Development and Environmental Health): "Binnenkort worden de eerste resultaten van het Interphone onderzoek bekendgemaakt." Hartl is slecht geïnformeerd, want de eerste resultaten van het onderzoek zijn al bekend.

Acoustic neuroma.

Het Interphone onderzoek gaat echter slechts over mobiele telefoons en bepaalde vormen van kanker. De leeftijdsgrens voor deelname is 30 jaar, dus kinderen zijn geen object. De eerste resultaten van de Interphone studies zijn al gepubliceerd. 'Acoustic neuroma' blijkt na tien jaar mobiel bellen 80 procent vaker voor te komen aan de kant waar gebeld wordt. In het persbericht over de publicatie stond echter 'geen substantiële verhoging'.

Net als de WHO geeft de Nederlandse Gezondheidsraad (GR) geen inhoudelijke reactie op de mening van de Russische wetenschappers. Eric van Rongen, secretaris van de stralingscommissie van de GR, verwijst naar een brief over mobiele telefoons en kinderen van januari 2005. Die verwijst naar een congres in juni 2004, waar de WHO heeft gesteld dat er geen verschil is tussen kinderen ouder dan twee jaar en volwassenen. Grigoriev heeft dit standpunt reeds in 2004 met argumenten ontkracht.

Zwangere vrouwen.

Tijdens het congres in Moskou toonde Repacholi weinig respect voor de Russen: "Onderzoek moet modern zijn. De Russische overheid moet zich laten helpen door de ICNIRP en de WHO. De Russische wetenschappers moeten zich realiseren dat ze in een wereldgemeenschap leven." Grigoriev daarentegen: "Het plaatje voor kinderen en mobiele telefoons is volstrekt helder." Het Russische ministerie voor Gezondheid adviseert kinderen tot 18 jaar en zwangere vrouwen, geen mobiele telefoon te gebruiken.

Het nieuwsagentschap Informnauka beschrijft een recent artikel van Grigoriev in een Russisch wetenschappelijk tijdschrift. "Op basis van alle gegevens van onderzoek naar de gezondheid van mensen die jarenlang met elektromagnetische straling hebben gewerkt, bevestigt Grigoriev dat mobiele telefoons niet veilig zijn. Zelfs een kort telefoongesprek heeft al invloed op de activiteit van de hersenen", aldus Informnauka.

Grotesk.

In tegenstelling tot de suggestie van Repacholi staan de Russische wetenschappers beslist niet alleen. Chinese wetenschappers baseren zich ook op effecten met niet-thermische gevolgen. Sir William Stewart, voorzitter van het Britse Health Protection Agency (HPA), noemde onlangs op de Canadese televisie de verkoop van mobiele telefoons voor kinderen "grotesk".

De Artsenkamer van Wenen heeft voorgesteld om mobiel bellen tot 16 jaar te verbieden. De Koreaanse onderzoeker Xu Xi Shan wijst mobiel bellen voor iedereen af. De Californische toxicoloog Nachman Brautbar acht schade door hoogfrequente straling aannemelijk. Het zijn slechts enkele voorbeelden van de talloze wereldwijde adviezen van wetenschappers.

De waarschuwingen van Grigoriev, de RNCNIRP, de Russische Academie van Wetenschappen en de Russische Academie van Medische Wetenschappen dreigen in de doofpot te verdwijnen, als het ligt aan de World Health Organisation en de Nederlandse Gezondheidsraad. Inhoudelijk antwoorden de WHO en de GR niet op vragen over het Russische standpunt. Dat roept vragen op over de volledigheid van de informatie aan de Nederlandse bevolking en politiek.

Bronnen

- * e-mail van Y. Grigoriev (RNCNIRP)
- * e-mails van M. Repacholi en G. Hartl (WHO)
- * e-mail van E. van Rongen (Gezondheidsraad)
- * ingezonden brief in Bioelectromagnetics 00:1-2 (2004) door Y. Grigoriev
- * lezing van Y. Grigoriev op het '3e Nationale Kongress Elektrosmo-Betroffener', gehouden door de 'Schweizerische Interessengemeinschaft Elektrosmog-Betroffener', 19 november 2005, Olten, Zwitserland
- * artikel 'Hide Cellular Phones From Children', www.informnauka.ru/eng/2005/2005-11-18-5_90_e.htm (gebaseerd op artikel 'Electromagnetic fields of mobile telephones and children's and teenager's health', in het wetenschappelijk tijdschrift 'Radiation biology. Radioecology', 2005, 25, N4, auteur Y. Grigoriev, in het Russisch en niet beschikbaar op internet)
- * tv-uitzending, radiocanada.ca/actualite/v2/decouverte/niveau2_5587.shtml#
- * artikel over Xu Xi Shan, die DNA-schade vond bij muizen, tech.enorth.com.cn/system/2005/04/01/000996075.shtml
- * verslag van congres in Moskou, www.emfacts.com/papers/moscow_conf.pdf
- * Schoemaker et.al., Mobile phone use and risk of acoustic neuroma: results of the Interphone case-control study in five North European countries, British Journal of Cancer, 3 oktober 2005, www.nature.com/bjc/journal/v93/n7/index.html

Auteur: Frans van Velden, e-mail fransp@dds.nl